



MERSİN-ADANA PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI
DEĞİŞİKLİĞİ
(Mersin Tarsus Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi)
PLAN AÇIKLAMA RAPORU

1. Giriş

Bölgesel rekabetçilik anlayışı ile ilişkilendirilen sürdürülebilir kalkınma kavramının, “Onuncu Kalkınma Planı”nda önemle vurgulanması, bölgesel kapasitenin geliştirilmesinin gerekliliğini ortaya koymuştur. Türkiye’de bölgesel gelişme politikası; 2000’li yıllardan itibaren gelişmişlik farklarının azaltılması hedefiyle birlikte, bölgelerin rekabet gücünün artırılması ve ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi hedeflerini de içerecek şekilde dönüşmektedir. Onuncu Kalkınma Planı’nda, bölgesel gelişme politikalarıyla, bir taraftan bölgesel gelişmişlik farkları azaltılarak refahın ülke sathına daha dengeli yayılması sağlanacak, diğer taraftan tüm bölgelerin potansiyeli değerlendirilip rekabet güçleri artırılarak ulusal büyümeye ve kalkınmaya katkıları azami seviyeye çıkarılacaktır.

1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planları, Onuncu Kalkınma Planı’nda belirlenen bu ana hedeflere ulaşma amacının bir parçası olarak, planlama bölgelerinde koruma-kullanma dengesini sağlayacak ana arazi kullanımı ve strateji kararlarının verilmesine olanak sağlayan; ayrıca planlama bölgesindeki tüm sosyal aktörlerin plana katılımını ve sahiplenmesini amaçlayan bir planlama yaklaşımı içermektedir. Bu yaklaşımın bir örneği olan Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı planlama alanı, Çukurova Havzasında bulunmaktadır. İki İl arasında havza, eko-sistem, ekonomik ve sosyal bazda bir birliktelik söz konusudur. Sürdürülebilir kalkınmada anahtar girdilerden biri olan su kaynaklarının en uygun biçimde değerlendirilebilmesi için de, Mersin ve Adana İllerinden oluşan bölgenin bir bütün olarak ele alınması sağlanmıştır.

Planlama Bölgesi, ekolojik değerlerin yanı sıra önemli doğal ve kültürel değerler ile istihdam olanakları içermekte ve bu özellikleri nedeni ile çeşitli nüfus hareketlerine sahne olmaktadır. Bölgede, kentleşme ve sanayileşme ile birlikte turizm gelişmelerine paralel olarak nüfus hareketlilikleri ya da göçler yaşanmaktadır. Her iki İl de, Akdeniz Bölgesi’nde önemli demografik yığılmalara sahne olmuş ve halen olma potansiyeline sahip bir İldir. Bölgenin uluslararası liman ve serbest bölgeye sahip olması, bölgesel, ulusal ve uluslararası ilişkilerin önemli bir parçası durumuna getirmiştir. Bölgenin, yurtiçinde Çukurova Bölgesi, GAP Bölgesi, İç Anadolu ve yurtdışında Türkî Cumhuriyetleri, Rusya, İslam Ülkeleri, Kuzey Afrika, Kıbrıs ve Doğu Akdeniz ülkeleri ile ticari bağları bulunmaktadır.

2. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Tarihsel süreç boyunca Mersin tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinin bir arada geliştiği bir kent olma özelliğine sahip olmuştur. Yıllar içinde gelişen sanayi sektörü de ağırlıklı olarak tarımsal üretimi destekleyen sanayi alt sektörleri olarak gelişmiştir. Günümüzde de kent, ülke düzeyinde ve uluslararası düzeyde tarımsal üretim ile tarımı destekleyen sanayi kolları ile lojistik alanlar, depolama alanları vb. gibi tarım ve sanayi sektörünün ihtiyaçlarına cevap veren hizmetler sektöründen oluşmaktadır.

Tarsus ilçesi, nüfus büyüklüğü, nüfus ve yapı yoğunluğu, kentsel işlev alanları açısından ve özellikle de Mersin İlinin sanayi ve hizmetler sektörleri açısından lokomotifidir Mersin’de özellikle büyük lokomotif sanayi tesislerinin Adana-Mersin karayolu üzerinde yapılması Tarsus İlçesindeki endüstriyel gelişimi desteklemiştir. Bu bağlamda Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi (OSB), kurulduğu günden bu yana sanayi yatırımlarının arttığı ve Türkiye’de sanayileşmeye katkıyı sağlayan bölgelerden biri olma yolunda hızlı bir şekilde ilerlemiştir.

Bu kapsamda, dört mevsim boyunca ürün alınabilen Tarsus’ta üretilen bitkisel ve hayvansal ürünlerin işlenerek ülke ekonomisine katkıda bulunulması amacıyla, “Mersin-Tarsus Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (OSB)” yer seçimi, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili Yönetmeliği doğrultusunda yapılarak sınırları Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) 25/09/2017 tarihli ve 37419779-453.01/TR/33-E.3820 sayılı yazısı ile sınırları kesinleştirilmiştir.

3. PLANLAMA ALANININ TANIMI ve ANALİZ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yer seçimi yapılmış Mersin Tarsus Gıda İhtisas OSB Alanı (*bundan sonraki bölümlerde “planlama alanı” olarak yer alacaktır*), Mersin İli, Tarsus İlçesi, Çamtepe Mahallesi, Köprüözü, Sarısakız ve Topakzeytin Mevkilerindedir.

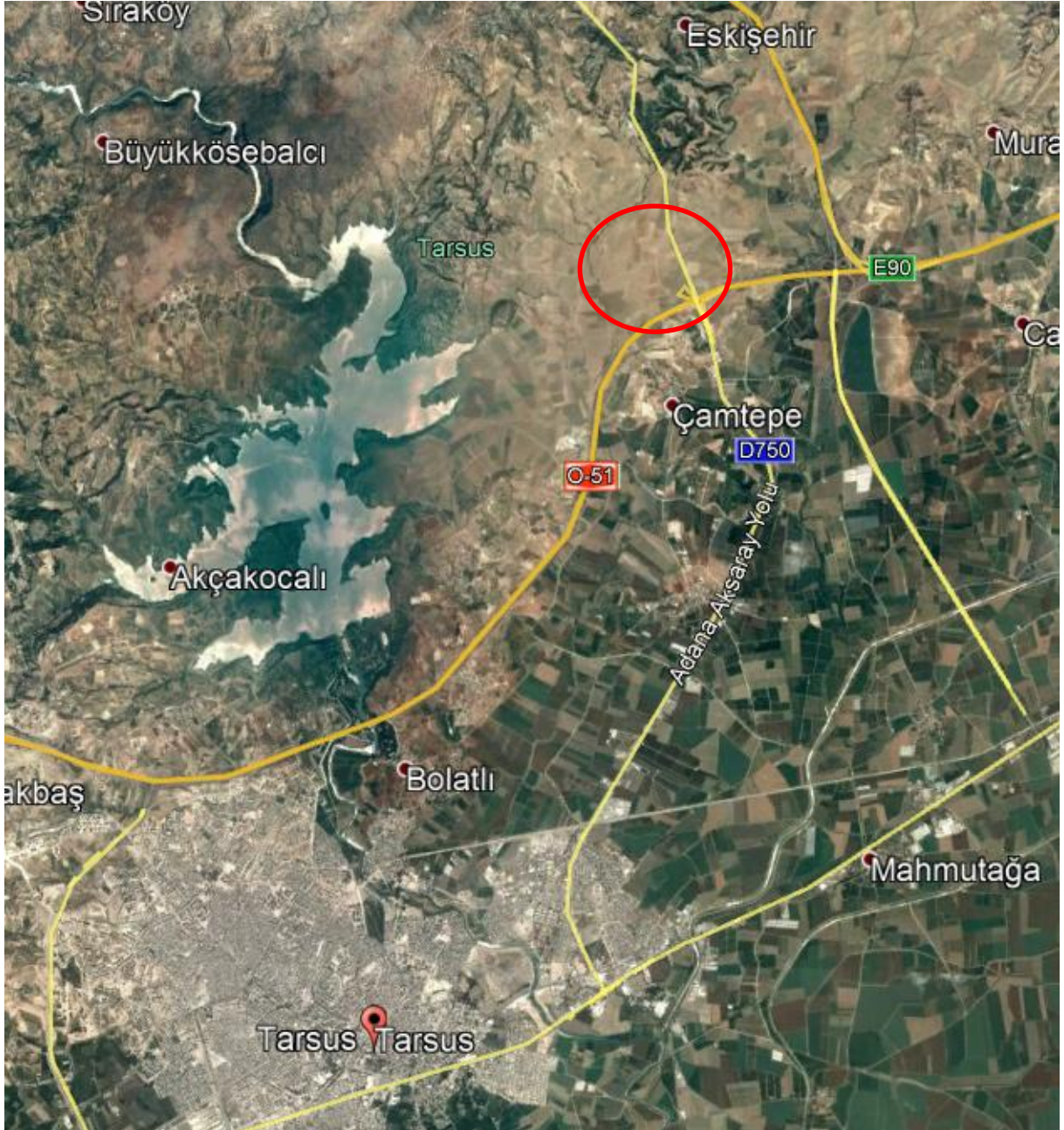
Planlama alanı yaklaşık 530 hektar büyüklüğündedir. Alanda mülkiyet durumu genel olarak, özel mülkiyet ve maliye hazinesi şeklindedir.

Planlama alanı, Mersin İl merkezine yaklaşık 48 km., Tarsus İlçe merkezine 17 km. ve Adana İl merkezine yaklaşık 46 km. uzaklıktadır. Yaklaşık 1,5 km. güneyinde Çamtepe Mahallesi, yaklaşık 750 m. kuzeyinde Kurbanlı Mahallesi, yaklaşık 2 km. kuzeyinde Eskişehir Mahallesi bulunmaktadır. Planlama alanı ayrıca, Mersin Serbest Bölgesine yaklaşık 40 km., Mersin Tarsus OSB’ye ise yaklaşık 26 km. uzaklıktadır.

Ulaşım bağlantıları bakımından; alanın güney kuzey istikametinde Adana-Aksaray Karayolu geçmekte olup bu yol OSB alanını ikiye bölmektedir. Anılan Karayolunun alanın güneyinden giriş yaptığı noktada, Yenice Kavşağındaki trafik yükünü azaltmak üzere

Karayolları 5. Bölge Müdürlüğüne Çamtepe Kavşak Projesi çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, planlama alanının güney sınırından Adana-Erdemli Otoyolu geçmekte olup Adana-Tarsus Otoyolunun yaklaşık 1 km. batısında kalmaktadır. Diğer taraftan, planlama alanı, Mersin Limanına yaklaşık 44 km., Adana Havalimanına 44 km. uzaklıkta olup inşaat çalışmaları devam eden Çukurova Havalimanının ise yaklaşık 25 km. güneydoğusunda yer almaktadır.

Şekil 1. Planlama Alanının Konumu (Uydu Görüntüsü)



Planlama alanında ilan edilmiş Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Sit Alanları, Milli Parklar, Sulak Alanlar, Doğal Anıtlar gibi koruma alanları veya uluslararası sözleşmeler gereği korunması gereken alanlar bulunmamaktadır. Planlama alanının mevcut arazi kullanımına bakıldığında, kurum tarım yapılmaktadır. Ayrıca alanda 7 adet kuru dere yatağı bulunmaktadır.

Bu kapsamda, planlama alanı içerisindeki tarım alanlarına yönelik; gerekli izinlerin alınması ve Toprak Koruma Kurulu kararlarına ve Toprak Koruma Projelerine uyulması gerekmektedir. Planlama alanındaki uygulamalarda alınacak diğer önlemler ise Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 25/09/2017 tarihli ve 37419779-453.01/TR/33-E.3820 sayılı yer seçimi yazısında teknik ayrıntıları ile ifade edilmiş olup ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda belirtilmiş bu önlemlere titizlikle riayet edilmesi gerekmektedir.

4. YÜRÜRLÜKTEKİ MEKANSAL PLANLAR

Planlama alanının içinde bulunduğu yürürlükteki üst ölçekli plan "Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı"dır. Planlama alanı, Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı'nda "Tarım Alanı" ve "Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı" olarak tanımlanan alanda yer almaktadır.

Planlama alanı, Tarsus Belediye sınırları içerisinde olup alt ölçekli imar planları bulunmamaktadır.

Şekil 2: Planlama Alanı – Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (N33 ve O33 nolu plan paftaları)



Diğer taraftan, Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı-Plan Hükümlerinin "8.19- ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ (OSB)" başlığı altında:

“8.19.1- BU ALANLARDA 4562 SAYILI “ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ KANUNU” VE İLGİLİ YÖNETMELİK HÜKÜMLERİ GEÇERLİDİR.

8.19.2- ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNDE, BU PLANIN GENEL KULLANIM, KORUMA VE GELİŞME İLKE VE HEDEFLERİ ÇERÇEVESİNDE, İLGİLİ KURUM VE KURULUŞ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA YER TESPİTİ VE UYGULAMASI YAPILACAKTIR.

8.19.3- ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNDE, OSB YERSEÇİM KOMİSYONUNCA YER SEÇİMİ YAPILAN ALANLAR İÇİN BAKANLIKÇA BU PLANDA DEĞİŞİKLİK YAPILIR.”

hükümleri yer almaktadır.

5. PLAN DEĞİŞİKLİĞİ KARARLARI

Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı -Plan Hükümlerinin “8.19.3.” no’lu maddesi uyarınca hazırlanan 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Değişikliği ile; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yer seçimi kesinleştirilmiş, Mersin İli, Tarsus İlçesi, Çamtepe Mahallesi, Köprüözü, Sarısakız ve Topakzeytin Mevkilerinde yer alan yaklaşık 530 ha.’lık “Mersin-Tarsus Gıda İhtisas OSB Alanı”, Çevre Düzeni Planı’nın amaç, ilke, hedef ve vizyonuna uygun olarak “Organize Sanayi Bölgesi” olarak düzenlenmiştir (N33 ve O33 nolu plan paftaları).

Şekil 3: Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı Değişikliği (N33 ve O33 nolu Plan Paftaları)

